

КОМПОНЕНТИ СТРАТЕГІЧНОГО РОЗВИТКУ МІЖНАРОДНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА У СУЧАСНИХ УМОВАХ

Іванієнко Віктор Васильович, кандидат економ. наук, професор,
професор кафедри міжнародних економічних відносин та безпеки бізнесу,
Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця

Головні компоненти стратегічного розвитку міжнародного підприємництва включають: аналіз середовища, визначення місії та цілей, формування та вибір стратегії, реалізацію стратегії, а також оцінку і контроль виконання; прогнозування, планування, організаційна культура та розподіл ресурсів для досягнення визначених цілей.

Автором рекомендується наступна послідовність розглядання основних компонентів стратегічного розвитку в системах управління міжнародним підприємництвом:

1) аналіз середовища. Включає зовнішній аналіз (дослідження ринкових умов, конкурентів, технологічних трендів, соціально-економічних та політичних факторів; внутрішній аналіз (оцінка сильних і слабких сторін організації, її ресурсів, потенціалу та можливостей);

2) визначення місії та цілей. Місія - формулювання основного призначення організації або громади. Стратегічні цілі - визначення довгострокових, конкретних і вимірних результатів, яких прагнуть досягти;

3) формування та вибір стратегії: розробка варіантів; створення різних шляхів досягнення цілей;

4) вибір оптимальної стратегії: визначення найбільш ефективного плану дій, що враховує ресурси та зовнішні умови;

5) реалізація стратегії: планування - розробка тактичних планів і програм дій; розподіл ресурсів - надання необхідних фінансових, людських та матеріальних ресурсів для виконання завдань; організаційна культура - створення сприятливого середовища для втілення стратегії.

6) оцінка та контроль: моніторинг - відстеження ходу виконання стратегічних завдань; коригування - внесення змін у стратегію чи плани у разі виявлення відхилень або зміни зовнішніх умов;

7) прогнозування: передбачення майбутніх тенденцій та подій для більш ефективного планування;

8) забезпечення комплексного підходу: стратегія повинна охоплювати всі напрямки діяльності та забезпечувати спільний напрямок розвитку;

9) залучення зацікавлених сторін: залучення різних груп (громадськості, бізнесу, органів влади) до процесу розробки та реалізації стратегій міжнародного підприємництва;

10) розглядання передового досвіду планування стратегічного розвитку міжнародного підприємництва та оцінка можливостей його використання;

11) побудова моделей поведінки розробників планів стратегічного розвитку міжнародного підприємництва на випадок ситуаційних змін середовища діяльності міжнародного підприємства. (*складено автором).

У стратегічному плануванні розвитком міжнародного підприємництва важливе значення набуває державна підтримка та регіональне співробітництво. Для системи державного управління регіональним та промисловим розвитком в Україні пріоритетного значення набувають державне та регіональне стимулювання інноваційних напрямків розвитку держави та регіонів з урахуванням наявного на місцевому рівні ресурсного потенціалу; орієнтація на комплексний розвиток внутрішнього (локального регіонального та загальнонаціонального) ринку, стимулювання міжрегіональної кооперації та інтеграції; пошук «точок зростання» на регіональному рівні, задіяння дієвих

інструментів їх розкриття та стимулювання саморозвитку регіональних соціально-економічних систем [1].

Для результативного стратегічного розвитку сучасні підприємства повинні формувати адаптивну систему управління, ключовими складовими якої повинні бути елементи, що дозволять враховувати:

1) вплив чинників зовнішнього та внутрішнього середовища, та забезпечити адекватне реагування на певну їх зміну;

2) базові і управлінські інновації, та сприяти їх ефективній збалансованості для конкурентоспроможного розвитку міжнародного підприємства в умовах неотехнологічного відтворення;

3) інформаційні технології і людські можливості, та оптимальне їх поєднання для забезпечення ефективної діджиталізації бізнесу, як ґрунтовної основи визначення можливостей нарощення відповідних ефектів, необхідних для довгострокового розвитку міжнародного підприємства.

Що стосується ефекту, який забезпечить конкурентоспроможний розвиток підприємства в умовах неотехнологічного відтворення - його формування можливе за рахунок оперативного реагування на виниклі потреби, інновації, неотехнологічні продукти. Відповідно, важливими складовими управлінських систем сучасних підприємств мають бути інструменти: точного збору інформації і її комплексного оцінювання; оперативного отримання результатів оцінювання і їх інтерпретації; ефективного пошуку можливостей нарощення відповідних ефектів забезпечення росту конкурентоспроможності продукції і підприємства; активізації результативної діяльності структурних елементів відповідної системи; вчасного і швидкого прийняття коригувальних заходів; збалансованої взаємодії складових економічної системи; вибору шляхів максимального досягнення поставлених цілей [2].

Систематизовані компоненти стратегічного розвитку міжнародного підприємництва мають як теоретичне, так и практичне значення.

Список використаних джерел

1. Бугас Н.В. Особливості регіонального розвитку як об'єкта управлінського впливу держави. *Ефективна економіка*. 2017. № 2.
2. Залуцька Х.Я., Малик М.В. Ключові компоненти управлінської системи забезпечення ефективного стратегічного розвитку сучасних підприємств. *Міжнародний науковий журнал «Грааль науки»*. 2021 р. № 10 (листопад, 2021). С. 108-111.